

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне установе Туристичка организација
Града Источно Сарајево
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ085-24

Бања Лука, 13.12.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	3
	Извјештај о ревизији усклађености	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	6
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	7
	1. Увод.....	7
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	7
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	7
	4. Набавке.....	10
	5. Припрема и доношење буџета.....	10
	6. Финансијски извјештаји.....	11
	6.1. Приходи и примици, расходи и издаци.....	11
	6.1.1. Приходи и примици	11
	6.1.2. Расходи и издаци	12
	6.2. Имовина, обавезе и извори	14
	6.2.1. Нефинансијска имовина.....	14
	6.2.2. Финансијска имовина и разграничења.....	14
	6.2.3. Обавезе и разграничења	15
	6.3. Ванбилансна евиденција	15
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	15
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје	15

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Туристичка организација Града Источно Сарајево који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондovima од 01 до 05; Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2023. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњег финансијског извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу финансијски извјештаји Јавне установе Туристичка организација Града Источно Сарајево истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године; приходе, примитке, расходе и издатке, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је детаљније описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Јавне установе Туристичка организација Града Источно Сарајево чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумијева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Јавне установе Туристичка организација Града Источно Сарајево се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2023. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше мишљење.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију

финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 13.12.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Туристичка организација Града Источно Сарајево за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне установе Туристичка организација Града Источно Сарајево за 2023. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

У 2023. години су са два лица закључени уговори о дјелу на име послова који су систематизовани и представљају основну дјелатност послодавца, што није у складу са чланом 205. Закона о раду.

Службена путовања у земљи и иностранству су у одређеном броју вршена без налога за службено путовање што није у складу са тачком XV подтачка 1. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.

Јавна установа Туристичка организација Града Источно Сарајево је путем благајне вршила исплату дневница и расхода по основу превоза личним возилима запослених на службеним путовањима у земљи и иностранству, што није у складу са чланом 3. став (1) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

У поступку набавке путем конкурентског захтјева за достављање понуда путничког комбија и контејнера за потребе инфо киоска на Јахорини прихваћене су понуде које не садрже доказе тражене тендерском документацијом, што није у складу са чланом 68. Закона о јавним набавкама.

За извршене набавке услуга у најмањем износу од 17.910 КМ нису проведени поступци јавних набавки и исте нису предвиђене планом набавки ни донесене посебне одлуке о покретању поступка набавки, што није у складу са чланом 6. и 17. став (1) и (3). Закона о јавним набавкама.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Извјештај о проведеној финансијској ревизији

Јавне установе Туристичка организација Града Источно Сарајево

за период 01.01-31.12.2023. године

Скупштина града Источно Сарајево је чланом 9. Одлуке о оснивању Јавне установе Туристичка организација Града Источно Сарајево прописала да управни одбор има предсједника и шест чланова што није у складу са чланом 16. став (2) Закона о систему јавних служби.

Чланом 16. став (6) Закона о систему јавних служби прописано је да чланове управног одбора установе именује и разрјешава оснивач наконведеног поступка јавне конкуренције. Конкурсна процедура за именовање чланова управног одбора није проведена. Умјесто тога Скупштина Града је 11. маја 2023. године именовала вршиоце дужности чланова управног одбора Туристичке организације.

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредаба Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске продужена је примјена одредби наведеног колективног уговора, која је оспорена Одлуком Уставног суда Републике Српске.

Коефицијенти за обрачун плате директора и запослених са средњом стручном спремом утврђени Правилником о платама и накнадама запослених нису усклађени са одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне установе Туристичка организација Града Источно Сарајево обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне установе Туристичка организација Града Источно Сарајево.

Бања Лука, 13.12.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза и извјештавање врше у складу са чланом 4., 17. став (8) и 20. став (1) тачка 2) и 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) трансфери између различитих јединица власти евидентирају на обрачунској основи, а расходи по основу амортизације нематеријалне имовине класификују у складу са чланом 100. односно 140. став (2) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 3) у образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују додатне информације сходно захтјевима MPC-JC 1 – Презентација финансијских извјештаја и одредбама члана 46. Правилника о финансијском извјештавању.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) уговори о дјелу закључују на име послова који су ван дјелатности послодавца у складу са чланом 205. Закона о раду;
- 2) да се службена путовања врше, а накнада трошкова превоза за коришћење приватног аутомобила у службене сврхе обрачунава у складу са тачком XIII подтачка 2; односно тачком XV подтачка 1. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- 3) исплате у готовом новцу врше у складу са чланом 3. став (1) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем;
- 4) успостави систем интерних финансијских контрола у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле и Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле у смислу да се одреди одговорно лице задужено за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле, донесе акт о управљању ризицима, дефинишу кључни пословни процеси и успостави књига пословних процеса и сачини извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле са прилозима;
- 5) планирање и провођење процедура јавних набавки врши у складу са чланом 6., 17. став (1, 3 и 5) и 68. Закона о јавним набавкама;
- 6) буџетски захтјев доставља градском органу управе надлежном за финансије у року пописаном чланом 28. став (1) тачка в) Закона о буџетском систему Републике Српске.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Одлука о Ребалансу буџета Града Источно Сарајево за 2023. годину,
- Одлука о извршењу Буџета Града Источно Сарајево за 2023. годину и Одлука о измјени Одлуке о извршењу Буџета Града Источно Сарајево за 2023. годину,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској,
- Закон о трезору;
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Закон о туризму, члан 85-87,
- Закон о боравишној такси,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле,
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле,
- Закон о локалној самоуправи,
- Закон о систему јавних служби,
- Закон о раду, члан 39. и 204-206,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, VII, X, XII, XIII,
- Закон о јавним набавкама,
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- Правилник о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога,
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем,
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Јавној установи Туристичка организација Града Источно Сарајево,
- Посебан колективни уговор за запослене у органима локалне самоуправе Републике Српске,
- Правилник о платама и накнадама запослених.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна установа Туристичка организација Града Источно Сарајево (у даљем тексту: Туристичка организација) основана је Одлуком Скупштине града Источно Сарајево („Службене новине града Источно Сарајево“ број: 14/14, 3/19, 23/21, 5/22 и 15/22) као правни слѣдбеник Јавног туристичког предузећа града Источно Сарајево.

Туристичка организација је основана ради вршења послова развоја, очувања и заштите туристичких вриједности на територији Града Источно Сарајево. Има статус правног лица који је стекла уписом у судски регистар код Окружног привредног суда у Источном Сарајеву. Сједиште Туристичке организације је у Палама, улица Стјепана Лучића бб.

Органи управљања су управни одбор и директор које именује и разјешава оснивач. Средства за финансирање Туристичке организације обезбјеђују се из буџета Града и по основу трансфера.

Финансијске трансакције се евидентирају у Главној књизи трезора Града Источно Сарајево на рачуноводственом фонду 01 (буџет у ужем смислу). Туристичка организација нема директни приступ апликацијама ГКТ, већ попуњава прописане обрасце за трезорско пословање, на основу којих Град уноси податке у пословне књиге. За тачност књиговодствених исправа на основу којих су попуњени образци за трезорско пословање, одговорна је Туристичка организација.

Град је у 2022. години са Општином Пале и Општином Источна Илиџа закључио споразуме о оснивању туристичко информативних центара у општини Пале и Источна Илиџа као организационих дијелова Туристичке организације који се суфинансирају из буџета општина путем трансфера.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Туристичке организације за период 01.01- 31.12.2023. године није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Туристичке организације.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Статутом као основним општим актом Туристичке организације уређена је дјелатност, органи управљања и руковођења, заступање и представљање, унутрашња организација, јавност рада и друга значајна питања за пословање установе.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Јавној установи Туристичка организација Града Источно Сарајево успостављено је пет унутрашњих организационих јединица и то Служба за опште, правне и финансијске послове, Сектор за организовање промотивних „outdoor“ активности, Сектор за унапређење и развој туризма, Сектор за информисање, односе с јавношћу и медије и Туристички инфо центри (Пале и Источна Илиџа). Наведним правилником су систематизована 24 радна мјеста са истим бројем извршилаца.

На дан 31.12.2023. године у Туристичкој организацији је било 19 запослених, од чега једно именовано лице, 17 извршилаца на неодређено вријеме и један извршилац на одређено вријеме.

Скупштина града Источно Сарајево је чланом 9. Одлуке о оснивању Јавне установе Туристичка организација Града Источно Сарајево прописала да управни одбор има предсједника и шест чланова што није у складу са чланом 16. став (2) Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“ број 68/07, 109/12 и 44/16) којим је прописано да управни одбор има три или пет чланова.

Чланом 16. став (6) Закона о систему јавних служби прописано је да чланове управног одбора установе именује и разрјешава оснивач након проведеног поступка јавне конкуренције. Конкурсна процедура за именовање чланова управног одбора није проведена. Умјесто тога Скупштина Града је 11. маја 2023. године именовала вршиоце дужности чланова управног одбора Туристичке организације.

У 2023. години су са два лица закључени уговори о дјелу на име послова који су систематизовани и представљају основну дјелатност послодавца што није у складу са чланом 205. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16, 66/18, 91/21, 119/21 и 112/23) којим је прописано да послодавац може са одређеним лицем да закључи уговор о дјелу ради обављања послова који су ван дјелатности послодавца. Наведени уговори су закључени за обављање послова анализе и вођења евиденције наплате боравишне таксе на подручју града Источно Сарајево и послове израде и обраде видео материјала и фотографија.

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредаба Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске продужена је примјена одредби наведеног колективног уговора, која је оспорена Одлуком Уставног суда Републике Српске.

Коефицијенти за обрачун плате директора и запослених са средњом стручном спремом утврђени Правилником о платама и накнадама запослених нису усклађени са одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Одлуком директора од 23. марта 2023. године једном запосленом је одобрено коришћење приватног аутомобила у службене сврхе на начин да је утврђен лимит потрошње горива у мјесечном износу од 300 КМ без вршења обрачуна по пређеном километру, што није у складу са тачком XIII подтачка 2. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 57/21) којом је прописано да се накнада трошкова превоза за коришћење приватног аутомобила у службене сврхе обрачунава у висини од 20% цијене литра горива по пређеном километру. Такође, службена путовања у земљи и иностранству су у одређеном броју вршена без налога за службено путовање, што није у складу са тачком XV подтачка 1. наведене одлуке.

У Туристичкој организацији су исплате дневница и расхода по основу превоза личним возилима на службеним путовањима у земљи и иностранству у одређеном броју вршене готовински, што није у складу са чланом 3. став (1) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем („Службени гласник Републике Српске“ број 86/12, 10/14 и 7/23), којим је дефинисано за које намјене пословни субјекти могу плаћати готовим новцем.

У складу са Одлуком о редовном годишњем попису имовине, потраживања и обавеза од 29.11.2023. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза у Туристичкој организацији. Ревизијом је утврђено да попис имовине и обавеза није извршен у складу са чланом 4., 17. став (8) и 20. став (1) тачка 2) и 3)

Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21), јер није извршен попис потраживања, обавеза из пословања и обавеза за грантове, пописне листе нису датирани и потписани од стране одговорног лица, а извјештај о попису не садржи податке о стручној и професионалној квалификацији као и радном ангажману лица ангажованих на попису и упоредни преглед стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза.

Директор није именовано одговорно лице задужено за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле, није донесен акт о управљању ризицима, нису дефинисани кључни пословни процеси нити је успостављена књига пословних процеса, а није ни сачињен извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2023. годину са прилозима, што није у складу са чланом 8. и 14. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16), тачком 22. подтачке 3, 4. и 5. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 99/17) и Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22).

Успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност, што је осим у овој тачки, образложено и у тачкама 4., 5., 6.1.1., 6.1.2.2. и 6.5. извјештаја.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **уговори о дјелу закључују на име послова који су ван дјелатности послодавца у складу са чланом 205. Закона о раду;**
- **да се службена путовања врше и да се накнада трошкова превоза за коришћење приватног аутомобила у службене сврхе обрачунава у складу са тачком XIII подтачка 2. и тачком XV подтачка 1. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;**
- **исплате у готовом новцу врше у складу са чланом 3. став (1) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем;**
- **поступци и процедуре спровођења пописа имовине и обавеза и извјештавање врше у складу са чланом 4., 17. став (8) и 20. став (1) тачка 2) и 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;**
- **успостави систем интерних финансијских контрола у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле и Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле у смислу да се одреди одговорно лице задужено за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле, донесе акт о управљању ризицима, дефинишу кључни пословни процеси и успостави књига пословних процеса и сачини извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле са прилозима.**

4. Набавке

Планом јавних набавки Туристичке организације за 2023. годину (укључујући измјене и допуне наведеног плана) планиране су набавке укупне вриједности 355.172 КМ без пореза на додату вриједност од чега за набавку робе 114.610 КМ, услуга 234.562 КМ и радова 6.000 КМ.

Према извјештају о реализацији уговора у 2023. години проведене су набавке укупне уговорене вриједности 320.534 КМ. Набавке су проведене путем три конкурентска захтјева за достављање понуда (131.142 КМ), два поступка јавних набавки проведених путем Анекса II (66.500 КМ) и 24 директна споразума (122.892 КМ).

Највећи дио набавки се односи на набавку путничког комбија, набавку и испоруку контејнера за потребе инфо киоска на Јахорини, набавку услуга организације концерата, набавку услуга аутобуског превоза и набавку услуга штампања.

Ревизијским испитивањима су обухваћени поступци јавних набавки у вриједности од 172.282 КМ и то три конкурентска захтјева, пет директних споразума и два поступка јавне набавке проведена путем Анекса II, што чини 54% вриједности закључених уговора.

Испитане су набавке путничког комбија, услуга организације музичких концерата поводом Православне Нове године и поводом отварања љетне сезоне у Општини Пале, услуга аутобуског превоза, контејнера за потребе инфо киоска на Јахорини, набавка новогодишње декорације, услуга техничке подршке поводом музичког концерта приликом отварања љетне сезоне у Општини Пале, услуга организације и учешћа на Београдском сајму туризма, услуга поправке новогодишњих украса и уклањања истих, као и радова новогодишњег украшавања.

Ревизијским испитивањем су утврђене сљедеће неправилности:

- план јавних набавки није објављен на порталу јавних набавки у року од 30 дана од дана усвајања буџета, што није у складу са чланом 17. став (5) Закона о јавним набавкама,
- у поступку набавке, путем конкурентског захтјева за достављање понуда, путничког комбија и контејнера за потребе инфо киоска на Јахорини прихваћене су понуде које не садрже доказе тражене тендерском документацијом, што није у складу са чланом 68. Закона,
- за извршене набавке услуга физичког обезбјеђења (4.830 КМ), закупа опреме (4.689 КМ), техничке подршке поводом музичког концерта (4.359 КМ) и услуга одржавања превозних средстава (4.032 КМ) нису проведени поступци јавних набавки и исте нису предвиђене планом набавки ни донесене посебне одлуке о покретању поступка набавки, што није у складу са чланом 6. и 17. став (1) и (3). Закона.

Препоручује се директору да обезбиједи да се планирање и провођење процедура јавних набавки врши у складу са чланом 6., 17. став (1, 3 и 5) и 68. Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

На основу Упутства за припрему буџета Града Источно Сарајево за 2023. годину Туристичка организација је доставила буџетски захтјев, који је усвојен од стране управног одбора, у износу од 841.970 КМ. Буџетски захтјев је достављен након рока прописаног чланом 28. став (1) тачка в) Закона о буџетском систему Републике Српске (Службени гласник Републике Српске“ број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16).

Скупштина Града Источно Сарајево донијела је Одлуку о Буџету града Источно Сарајево за 2023. годину („Службене новине града Источно Сарајево“ број 24/22) којом је буџет Туристичке организације планиран у износу од 1.157.270 КМ.

Буџетски оквир Туристичке организације планиран и скупштинском Одлуком о Ребалансу буџета града Источно Сарајево за 2023. годину („Службене новине града Источно Сарајево“ број 25/23) у истом износу, а односи се на расходе за лична примања запослених (522.470 КМ), расходе по основу коришћења робе и услуга (398.175 КМ), грантове у земљи (135.000 КМ) и издатке за нефинансијску имовину (101.625 КМ).

Након усвојеног ребаланса буџета, на основу рјешења градоначелника, у оквиру Туристичке организације је извршена прерасподјела средстава у износу од 28.800 КМ.

Управни одбор је на основу одобреног буџета донио Програм рада за 2023. годину на који је Скупштина Града Источно Сарајево дала сагласност.

Препоручује се директору да обезбиједи да се буџетски захтјев доставља градском органу управе надлежном за финансије у року пописаном чланом 28. став (1) тачка в) Закона о буџетском систему Републике Српске.

6. Финансијски извјештаји

Туристичка организација има статус буџетског корисника чија је главна књига у саставу ГКТ и у складу са чланом 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 15/17 и 17/22) сачинила је прописане обрасце годишњих извјештаја: Образац 2.01-Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а-Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима 01 до 05, Образац 4а-Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а-Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и писано Образложење уз финансијске извјештаје.

6.1. Приходи и примици, расходи и издаци

Приходи (осим обрачунских) и примици су исказани у износу од 240.232 КМ и не планирају се на нивоу буџетског корисника. Приходи обрачунског карактера су исказани у износу од 3.000 КМ.

Расходи (осим обрачунских) и издаци су исказани у износу од 1.015.293 КМ што је 12% ниже у односу на буџетски оквир одобрен Ребалансом буџета. Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 39.285 КМ. На појединим позицијама извршење буџета је веће у односу на буџетски оквир планиран Ребалансом буџета и исто је покривено дозвољеним реалокацијама буџетских средстава.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици су исказани у износу 243.232 КМ, а односе се на приходе (242.243 КМ) и на примитке (989 КМ).

Приходи се односе на непореске приходе (3.394 КМ), приходе обрачунског карактера (3.000 КМ) и трансфере између различитих јединца власти (235.849 КМ).

Непорески приходи се највећим дијелом односе на остале непореске приходе (2.509 КМ), и то по основу наплаћене рефундације нето плата приправника (1.200 КМ) и штете од осигуравајућег друштва (1.309 КМ).

Приходе обрачунског карактера чине обрачунати приходи од Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске за рефундацију исплаћених плата приправника који је ангажован по програму Завода.

Трансфери између различитих јединица власти односе се на трансфере од Општине Пале (83.257 КМ) и Општине Источна Илиџа (152.592 КМ), на основу Споразума о оснивању Туристичко-информативног центра у Општини Пале и Споразума о оснивању Туристичко-информативног центра у општини Источна Илиџа којима се наведене општине обавезују да сnose материјалне трошкове за пословање туристичко-информативних центара и личних примања запослених. Евидентирани су на готовинској основи (осим за децембар 2023. године), што није у складу са чланом 140. став (2) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 98/16, 115/17, 118/18 и 97/23), којим је прописано да се евидентирају на обрачунском основу.

Препоручује се директору да обезбиједи да се трансфери између различитих јединица власти евидентирају на обрачунској основи у складу са чланом 140. став (2) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци су исказани у износу од 1.054.578 КМ, а чине их текући расходи (946.294 КМ), расходи обрачунског карактера (39.285 КМ) и издаци (69.000 КМ).

6.1.2.1. Текући расходи

Текући расходи се односе на расходе за лична примања запослених (466.150 КМ), расходе по основу коришћења робе и услуга (365.994 КМ) и грантове (114.150 КМ).

Расходи за лична примања запослених се односе на расходе за бруто плате запослених (391.307 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (64.844 КМ), накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (8.920 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи (1.080 КМ).

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада чине накнаде за превоз на посао и са посла (2.054 КМ) накнаде за топли оброк (35.168 КМ), јубиларне награде (1.151 КМ), дневница за службена путовања у земљи и иностранству (3.250 КМ) и порез и доприноси (18.609 КМ).

Расходи по основу коришћења робе и услуга се односе на расходе по основу закупа (87.099 КМ), утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (17.060 КМ), режијског материјала (3.496 КМ), материјала за посебне намјене (408 КМ), текућег одржавања (20.491 КМ), путовања и смјештаја (15.168 КМ), стручних услуга (75.689 КМ) и остале неklasификоване расходе (146.583 КМ).

Расходи по основу закупа се односе на расходе за закуп пословних објеката и простора (8.058 КМ), превозних средстава (32.232 КМ), осталих постројења и опреме (34.578 КМ) и по основу осталог закупа (12.230 КМ).

Расходе по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга највећим дијелом чине расходи по основу утрошка електричне енергије (2.579 КМ), за централно гријање (1.491 КМ), комуналне услуге (7.593 КМ) и за услуге коришћења фиксног (1.999 КМ) и мобилног (2.523 КМ) телефона.

Расходи за текуће одржавање се највећим дијелом односе на расходе за одржавање возила (4.995 КМ) и поправке и одржавање опреме (14.856 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја се односе на расходе по основу службених путовања у земљи (1.629 КМ), службених путовања у иностранству (4.632 КМ) и на расходе по основу утрошка горива (8.907 КМ).

Расходи за стручне услуге се односе на расходе за услуге платног промета (1.445 КМ), осигурања (2.260 КМ), штампања и графичке обраде (42.139 КМ), информисања и медија (16.490 КМ), компјутерске услуге (1.744 КМ) и остале стручне услуге (11.611 КМ).

Остали некласификовани расходи се расходе за стручно усавршавање запослених (845 КМ), члановима управног одбора (4.089 КМ), по уговору о дјелу (11.142 КМ), расходе по основу репрезентације (6.629 КМ), организације пријема, манифестација и слично (113.825 КМ), поклона и остале репрезентације (5.112 КМ), по основу доприноса и непореских накнада на терет послодавца (1.760 КМ) и остале непоменуте расходе (3.181 КМ).

Грантови се односе на текуће грантове непрофитним субјектима у земљи додијелене организацијама и удружењима и то, спортским и омладинским (37.800 КМ), у области заштите животне средине (4.000 КМ), образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација (16.650 КМ) и остали текући грантови непрофитним субјектима у земљи (53.000 КМ), као и текући грантови јединцима (2.700 КМ).

Средства гранта су највећим дијелом додијелена за организацију манифестација које су значајне за развој туризма у складу са Одлуком Скупштине града Источно Сарајево о измјени Плана расподјеле прихода од боравишне таксе по ребалансу буџета за 2023. годину и Интерним правилником о расподјели средстава од боравишне таксе. Од стране корисника средстава гранта су достављени извјештаји о намјенском утрошку истих.

6.1.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера су исказани у износу од 39.285 КМ, а чине их набавна вриједност реализованих залиха (1.571 КМ), расходи по основу амортизације (30.046 КМ), расходи од усклађивања вриједности имовине (7.668 КМ).

Набавна вриједност реализованих залиха се највећим дијелом односи на набавну вриједност залиха ауто-гума које су издате у употребу (1.460 КМ).

Расходе по основу амортизације чине расходи по основу амортизације зграда и објеката (13.118 КМ), превозних средстава (8.467 КМ), канцеларијске опреме (1.076 КМ), комуникационе и рачунарске опреме (1.435 КМ), спортске опреме (1.576 КМ) и осталих постројења и опреме (4.374 КМ).

У оквиру расхода од усклађивања вриједности имовине су евидентирани расходи по основу амортизације нематеријалне имовине (7.064 КМ), што није у складу са чланом 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Код обрачуна амортизације примјењиване су амортизационе стопе у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 110/16).

Препоручује се директору да обезбједи да се расходи по основу амортизације нематеријалне имовине класификују у складу са чланом 100.

Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.2.3. Издаци

Издаци су исказани у износу од 69.000 КМ и односе се на издатке за набавку постројења и опреме (61.169 КМ), за нематеријалну произведену имовину (6.260 КМ) и издатке за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и слично (1.571 КМ).

Издаци за набавку постројења и опреме се највећим дијелом односе на издатке за набавку путничког комбија (46.800 КМ), новогодишње декорације (7.020 КМ), свјетлеће рекламе (2.223 КМ), дрона (2.106 КМ) и маскоте (2.000 КМ).

Издаци за нематеријалну произведену имовину се односе на издатке за набавку услуга израде web странице.

6.2. Имовина, обавезе и извори

На дан 31.12.2023. године укупна имовина је исказана у нето износу од 388.041 КМ (брutto вриједности од 488.433 КМ и исправке вриједности од 100.392 КМ), а чине је нефинансијска имовина у сталним средствима и финансијска имовина и разграничења.

Укупне обавезе и разграничења су исказани у износу од 93.576 КМ, а укупни властити извори у износу од 356 КМ.

6.2.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина је исказана у износу од 459.503 КМ бруто вриједности, 100.392 КМ исправке вриједности и 359.112 КМ нето вриједности, а односи се на зграде и објекте, постројења и опрему и нематеријалну произведену имовину.

Зграде и објекти су исказани у износу од 272.530 КМ бруто вриједности, исправке вриједности 21.393 КМ и нето вриједности 251.137 КМ, а односе се на спортско рекреативне терене и остале објекте.

Постројења и опрема су исказани у износу 143.502 КМ бруто вриједности, 55.704 КМ исправке вриједности и 87.798 КМ нето вриједности, а чине их превозна средства (51.539 КМ), канцеларијски намјештај и машине (5.796 КМ), комуникациона и рачунарска опрема (2.403 КМ), спортска опрема (2.899 КМ), остала специјална опрема (5.383 КМ) и остала постројења и опрема (19.777 КМ).

Нематеријална произведена имовина је исказана у износу од 43.471 КМ бруто вриједности, 23.294 КМ исправке вриједности и 20.177 КМ нето вриједности, а односи се на рачунарске програме и апликације, дигиталну платформу и web страницу.

6.2.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења су исказани у износу од 28.930 КМ (брutto и нето вриједности), а односе се на благајну (48 КМ), остала краткорочна потраживања (6.000 КМ), остала краткорочна разграничења (433 КМ) и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (22.449 КМ).

Остала краткорочна потраживања се односе на потраживања од Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске за рефундацију плате приправника ангажованог по „Програму подршке запошљавању младих са ВСС у статусу приправника у 2022. години“.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти се односе на потраживања по основу трансфера од Општине Пале (14.068 КМ) и Општине Источна Илиџа (8.381 КМ).

6.2.3. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења су исказани у износу од 93.576 КМ а односе се на краткорочне обавезе за бруто плате запослених и бруто накнада плата за децембар 2023. године (34.132 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (5.184 КМ), обавезе из пословања у земљи (43.547 КМ) и иностранству (1.213 КМ) и обавезе за грантове (9.500 КМ).

У периоду од датума извјештавања до 29.02.2024. године измирене су краткорочне обавезе у износу од 74.426 КМ.

6.3. Ванбилансна евиденција

У 2023. години, у Туристичкој организацији није било пословних догађаја који би захтијевали евидентирање на ванбилансним позицијама.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према писаној информацији за потребе ревизије Туристичка организација на дан 31.12.2023. године није имала судских спорова ни као тужилац ни као тужена страна у спору, који могу имати утицаја на потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе.

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2023. годину сачињена су Образложења за период 01.01-31.12.2023. године које пружају неопходне опште информације о Туристичкој организацији, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама. Међутим нису извршена објелодањивања додатних информација везано за образложења појединачних ставки презентованих у извјештајима, најзначајнијих расхода и издатака, структуре збирних буџетских позиција, датих грантова, узроке значајних разлика у односу на план и претходне године, промјене у нето имовини, није дата информација о потенцијалној имовини и обавезама, као ни друге информације значајне за разумијевање имовине и обавеза, прихода и расхода што није у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању и захтјевима МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Препоручује се директору да обезбиједи да се у образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују додатне информације сходно захтјевима МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја и одредбама члана 46. Правилника о финансијском извјештавању.

Ревизијски тим

Мирјана Лазић, с.р.

Хелена Драгичевић, с.р.